

підприємства для досягнення визначеної мети, а прогнозування одна з найважливіших функцій управління.

Виходячи з визначення поняття «потенціал», а саме, можливість чи здатність виробляти продукцію, варто зазначити, що дані планування і прогнозування є головними джерелами інформації про можливість виробництва біопалива з сільськогосподарської продукції та її відходів, а дані бухгалтерського обліку та економічного аналізу є основою для складання прогнозів та планів. Тому в облікових регістрах необхідно фіксувати не тільки фактичні дані про обсяги і якість, а й планову та нормативну інформацію. Отже, обліково-аналітичне забезпечення управління біоенергетичним потенціалом підприємств представляє собою формування, обробку та передачу сукупності даних бухгалтерського обліку, економічного аналізу, планування, прогнозування, та нормативно-правових даних управлінській ланці, з метою прийняття обґрунтованих управлінських рішень, щодо формування і використання біоенергетичного потенціалу підприємства.

Таким чином, поліпшення обліково-аналітичного забезпечення управління біоенергетичним потенціалом в повній мірі залежить від системи збору, обробки та поширення інформації, а також створення інформаційного простору, який би надавав можливість доступу користувачам не тільки в межах нашої країни, а й міжнародним користувачам, як потенційним інвесторам розвитку вітчизняної біоенергетики.

ФІНАНСОВИЙ ПОТЕНЦІАЛ ПІДПРИЄМСТВА ТА ЙОГО СКЛАДОВІ

*Шалигіна І.В., к.е.н., доцент, Липчей М.І., Косенко Ю.М.,
Сумський національний аграрний університет*

В сучасних умовах розвитку економічних систем, які характеризується нестабільністю цілей підприємства, мінливістю кон'юнктури ринків збуту та іншими макро - і мікроекономічними факторами, однією з першочергових задач керівництва підприємства є формування його фінансового потенціалу, що викликано необхідністю забезпечення ефективності функціонування та сталого розвитку підприємства на ринку. Складні економічні умови, загострення соціальних та екологічних проблем, нестабільна правова

база вимагають від підприємства створення такої системи, яка б дала змогу ефективно використовувати всі наявні та потенційно можливі фінансові ресурси. Саме такі параметри характеризують фінансовий потенціал підприємства. Проблема формування оптимального за своїм складом та розміром фінансового потенціалу підприємства, а також його ефективне використання характеризується надзвичайною актуальністю в сучасних економічних умовах [3].

Питанням формування та оцінки фінансового потенціалу підприємства присвячено роботи таких провідних вітчизняних та закордонних дослідників, як: М. І. Баканова, І. Т. Балабанова, О. М. Волкової, А. І. Ковальова, В. В. Ковальова, М. Н. Крейніної, Е. А. Маркар'яна, Д. С. Молякова, В. П. Привалова, В. М. Родіонової, Н. О. Русак, О. І. Барановського, А. І. Даниленко, І. В. Зятковського, В. М. Івахненко, Л. А. Лахтіонової, О. О. Терещенко, М. Г. Чумаченко, А. В. Чупіса та ін.

Більшість авторів сучасних публікацій ототожнюють фінансовий потенціал з фінансовими ресурсами, якими воно може розпоряджатися для здійснення поточних та перспективних витрат [2]. Ці ресурси беруть участь у виробничо-господарській діяльності та залучаються для фінансування певних стратегічних напрямів розвитку підприємства. Фінансові ресурси можна розглядати як використання частини фінансового потенціалу, тобто як грошові доходи і накопичення, отримані підприємством від використання наявних ресурсів. А фінансовий потенціал слід розглядати як здатність наявних ресурсів приносити доходи підприємству в певний момент часу [1].

Якість використання фінансових ресурсів може бути оцінена через ефективність використання, при цьому ефективність забезпечується впливом багатьох внутрішніх і зовнішніх факторів: економічних, правових, соціальних та інших. З економічної точки зору ефективність може змінюватися в залежності від таких чинників: орієнтація підприємства та інтенсивний шлях розвитку і досягнення більш високого рівня ефективності в економіці; виявлення резервів подальшого вдосконалення господарської діяльності підприємства на основі впровадження досягнень науково-технічного прогресу.

За підсумками остаточних розрахунків, в 2011 р. загальний обсяг виробництва валової продукції сільського господарства виріс на 19,9% порівняно з 2010 р. і склав 233,7 млрд грн (у постійних цінах 2010 р.) [4].

Рівень виробництва в 2011 р. перевищив показники 2010 р. у всіх регіонах країни (від 5,4% до 48,3%). У с/г підприємствах порівняно з 2010 р. загальний обсяг с/х продукції виріс на 28,7% і склав 121,1 млрд грн, у господарствах населення - зріс на 11,8% і склав 112,6 млрд грн. Проте загальний стан фінансів більшості підприємств України стає критичним. Через проблеми зі збутом на складах підприємств накопичилася продукція.

Перехід країни до ринкової економіки диктує жорсткі та важкі умови існування підприємств, одним з яких є конкуренція. Рішення цього питання можливо лише за умов відтворення усіх складових потенціалу суб'єктів господарювання. Саме це надасть можливість швидко реагувати та адаптуватися до мінливих тенденцій розвитку зовнішнього та внутрішнього середовища. Кожне підприємство повинно самостійно шукати внутрішні джерела фінансування, раціонально ними керувати, досягаючи їх ефективного використання. Кожне підприємство повинно чітко орієнтуватися у складному лабіринті ринкових відносин, правильно оцінювати стратегію подальшого розвитку, фінансовий стан свого підприємства виходячи з наявних та прихованих фінансових ресурсів. Стан фінансів підприємства залежить від багатьох складових, а саме складу та обсягів фінансових ресурсів та доходів підприємства при визначених параметрах ринкового, ресурсного та виробничих потенціалів.

Зважаючи на те, що економічною теорією до основних суб'єктів ринкового господарства віднесено й державу, можна стверджувати, що формою вияву її економічної діяльності є функціонування всіх підприємств, забезпечення ефективності якого в сучасних умовах визначає пошук шляхів, які дають змогу найповніше використовувати їхній фінансовий потенціал. Очевидно, що саме активно залучений фінансово-економічний потенціал підприємств є визначальним і стабілізуючим чинником розвитку та гарантом економічного зростання.

Для ефективного та успішного функціонування та забезпечення конкурентоспроможності підприємств необхідно якісно розвивати не тільки матеріально-технічні, структурно-функціональні, соціально-трудові, а й фінансові елементи потенціалу. Це обумовлює особливу увагу керівників підприємницьких структур до ефективного та доцільного використання фінансових ресурсів.

Література.

1. Бикова В. Г. Оцінка та управління фінансовим потенціалом підприємств загальнодержавного значення: моногр./ Бикова В. Г. – Д.: Наука і освіта, 2008. – 180 с.
2. Маринич І. А. Сучасні підходи до діагностики фінансового потенціалу підприємства / І. А. Маринич, І. І. Дзиковський // Науковий вісник. – К. : НАГУ України, 2010. – Вип. 20.1. – С. 105-108.
3. Управління потенціалом підприємства / [Должанський І. С., Загорна Т. О., Удалих О. О. та ін.]. – К. : Центр навчальної літератури, 2006. – 362 с.
4. Державна служба статистики України [Електронний ресурс]-Режим доступу до сайту: <http://www.ukrstat.gov.ua/>

ОСНОВНІ НЕДОЛІКИ ЗВІТНОСТІ З ПРАЦІ В УКРАЇНІ

*Шевченко І.Ю., аспірант**,

Харківський національний автомобільно-дорожній університет

Звітність з праці посідає особливе місце серед всіх існуючих видів звітності в Україні, так як є джерелом інформації про стан та використання трудових ресурсів – одного із стратегічно найважливіших та найбільш цінних ресурсів підприємства, регіону, держави.

Єдиним документом, який на даний момент подається за цим напрямом звітності суб'єктами господарювання є Звіт з праці, затверджений Наказом Держкомстату від 29.06.2011 року №163.

Звіт з праці містить сім розділів, що характеризують:

- 1) чисельність працівників та плінність кадрів;
- 2) використання робочого часу штатних працівників;
- 3) склад фонду оплати праці та інших виплат;
- 4) розподіл працівників підприємства за розмірами заробітної плати;
- 5) кількість та фонд оплати праці окремих категорій робітників;
- 6) інформацію про укладання колективних договорів;
- 7) витрати на утримання робочої сили, що не входять до фонду оплати праці.

* Науковий керівник - Дмитрів І.А., д.е.н., професор